

**Gümnaasiumi HUSO suunakursus
„EESTI AJALUGU KIRJANDUSES, TEATRI- JA FILMIKUNSTIS“**

*Alus: Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2
„Gümnaasiumi riiklik õppekava“
(Vabariigi Valitsuse 23.02.2023 määruse nr 18 sõnastuses)*

HUSO suunakursus: Eesti ajalugu kirjanduses, teatri- ja filmikunstis

Kursuse nimi	Eesti ajalugu kirjanduses, teatri- ja filmikunstis (12. klass)
Valdkond	Sotsiaalsed, eesti keel ja kirjandus, teatri- ja filmikunst
Eelduskursused	puuduvad
Lõimumine	ühiskonnaõpetus, kirjandus, ajalugu, inimeseõpetus
Õppetöö korraldus (35 tundi)	Tunnid toimuvad 2 korda nädalas (70 tundi). Kursusel on lõimitud eesti kirjandus, ajalugu, teatri- ja filmikunst, millest 58 ainetundi on kontakttunnid ning 12 tundi on iseseisvaks tööks.
Kursuse eesmärgid	Valikkursusega taotletakse, et õpilane: 1) omandab kultuuriruumis orienteerumiseks vajalikke teadmisi Eesti minevikust ja kultuuripärandist; 2) oskab tõlgendada ja kriitiliselt analüüsida minevikusündmusi ning -protsesse; 3) innustub käsitletud teemal lugema ilu- või dokumentaalkirjandust ning suunab filmi- ja teatrikunsti nautima.
Kursuse õpitulemused	Kursuse tulemusena areneb õpilastes analüüsioskus, nad omandavad kultuuriruumis orienteerumiseks vajalikke teadmisi Eesti minevikust, kultuuripärandist ning erinevatest väärtussüsteemidest. Kursus aitab õpilasel kriitiliselt analüüsida minevikusündmusi ning -protsesse, näha nii nende seoseid tänapäevaga, kui ka erinevaid ajaloosündmuste tõlgendamise võimalusi. Ajaloosündmuste põhjal või neist inspireeritud kirjandusteoste lugemine, filmide ja etenduste vaatamine aitab tekitada huvi ajaloo ja kirjanduse vastu, innustab õpilasi samal teemal lugema ilu- või dokumentaalkirjandust, aga suunab filmi- ja teatrikunsti nautima.
Kursuse sisu	Kursusel keskendutakse eesti kirjandusteostele, mis kajastavad erinevaid ajalooperioode ning vaadatakse, kuidas neid teoseid on interpreteeritud teatri- ja filmikunstis. Analüüsitakse kirjandusteoseid ning nende põhjal tehtud lavastusi ja filme, võrreldakse ajaloosündmusi ja perioode nende kunstilise käsitlusega. Samas õpitakse tundma kunsti väljendusvahendeid ja eriomast keelt. Kursuse jooksul uuritakse, milline on kunstiteose ühiskondlik ja kultuuriline tähtsus ning kas ja millise konteksti (teema, ajastu, kellegi elulugu jne) tundmist see eeldab. Õppetöös kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh paaris- ja rühmatööd, vestlust, diskussiooni, väitlust, ajurünnakut, loovülesande lahendamist (kirja ja kõne koostamine, teemantluuletus, ajaleht jne), õpimapi koostamine, töölehe täitmine, allikaanalüüsi (dokument, tekst, statistika,

**Gümnaasiumi HUSO suunakursus
„EESTI AJALUGU KIRJANDUSES, TEATRI- JA FILMIKUNSTIS“**

	<p>pilt, karikatuur jms) ning allika usaldusväärsuse hindamist, mõistete seletamist ja kasutamist kontekstis.</p> <p>Võimalusel korraldatakse kohtumine filmi- või lavastuse loojatega (lavastaja, režissöör, stsenarist, näitleja(d), helilooja jne).</p> <p>1. kursus. 15.-19. sajandi Eesti ajaloo käsitlemine kirjanduses, teatri- ja filmikunstis</p> <p>Õppesisu</p> <p>1) Kirjandusteosed: (12 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Indrek Hargla „Apteeker Melchiori“ sari</i> (õpilased valivad ühe raamatu lugemiseks) • Jaan Kross „Kolme katku vahel“ (1. osa) • Anton Hansen Tammsaare „Tõde ja õigus“ (1. osa) <p>2) Filmid: (8 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Apteeker Melchior“ (õpilased otsustavad, milline 3 filmist) (u 120 min) • „Kolme katku vahel“ (u 90 min) • „Tõde ja õigus“ (u 150 min) <p>3) Iseseisev töö: (15 tundi) arutlus, essee, esitlus vms kirjalik töö, sh raamatu lugemine</p> <p>2. kursus. 20. sajandi Eesti ajaloo käsitlemine kirjanduses, teatri- ja filmikunstis</p> <p>Õppesisu</p> <p>1) Kirjandusteosed (õpilased valivad ühe raamatu lugemiseks) (4 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Olavi Ruitlane „Vee peal“</i> + analüüs 2 tundi • <i>Mati Unt „Sügisball“</i> + analüüs 2 tundi <p>2) Lavastused, filmid (16 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Tõde ja õigus“ Linnateatri lavastus (u 250 minutit) <p>(Lavastuse analüüs 4 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Seltsimees laps“ (Film) (u 100 minutit) + analüüs 2 tundi • „Vee peal“ (Film) (u 100 minutit) • „Sügisball“ (Film) (u 170 minutit) <p>3) Teatri ühiskülastus (5 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Karge meri“ (Rakvere Teater) + analüüs 2 tundi <p>4) Iseseisev töö: (10 tundi) sh arutlus, essee, esitlus vms kirjalik töö</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Kursuse jooksul valmib õpilasel e-portfoolio ehk e-õpimapp (Google Sites: http://sites.google.com/), mis on hindamise olulisim osa. Õpimapp arendab ja näitab õpilase motivatsiooni, tahteomadusi, süstematiseerimisuskust, tema konkreetset panust, suhtumist õppimisse ja süvenemistaset. Üldiselt on kursuse jooksul olulisem kirjalik või suuline tagasiside, mitte numbriline hinne. Kursusehinde saamiseks peab õpilane ära tegema kokkulepitud tööd õppeprotsessi jooksul ja jätma nendest “jälje” eespool nimetatud õpimappi.</p>

**Gümnaasiumi HUSO suunakursus
„EESTI AJALUGU KIRJANDUSES, TEATRI- JA FILMIKUNSTIS“**

	Hindamisel arvestatakse ka tundides kohalkäimist (vähemalt 80%) ja ülesannete sooritamist (arvestuslikud 100%).
Õppematerjalid kirjandus	Õppekirjandus Digiõpik „Kirjandus ja film” Maurus 2016 Õpikeskkond: Ajalugu ekraanil. https://ajalugu.haridusekraanil.ee